

Vereniging voor Muziektheorie

N I E U W S B R I E F
DECEMBER 2001 NUMMER 6

Van het bestuur

Met de komende ledenvergadering - die is gepland op de tweede dag van het congres in Zwolle (zaterdag, 16 maart a.s.) - verstrijken de bestuurstermijnen van Theo Goedhart en Michiel Schuijjer. Laatstgenoemde stelt zich verkiesbaar voor een tweede termijn. Theo Goedhart zal echter terugtreden. In het Algemeen Bestuur vertegenwoordigde Theo de congrescommissie. Wij zullen zijn organisatorische kwaliteiten, en de rust en doelmatigheid van zijn optreden node missen. Zijn functie zal nu door een ander moeten worden vervuld. Wij hopen dat zich voor die functie in de komende maanden kandidaten zullen aandienen.

Wij willen het echter niet bij hopen laten. De situatie is nu vrij acuut. Indien de vacature die Theo achterlaat niet vervuld wordt, ligt het aantal bestuursleden beneden het in de statuten aangegeven minimum (5). In de afgelopen jaren heeft de vereniging - de respons op haar activiteiten in aanmerking genomen - getoond over een serieus draagvlak te beschikken. Het huidige aantal leden (144) stemt tot tevredenheid. Voor het goed functioneren van de vereniging is het echter ook van belang dat vertrekkende bestuursleden vervangen worden. Het afgelopen jaar is dit moeilijk gebleken. Wij doen dan ook een dringend beroep op alle leden om er voor te zorgen dat het bestuur in het komende jaar versterking krijgt.

De lijnen voor het komende jaar zijn al uitgezet. Met de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis, c.q. de Werkgemeenschap Docenten Muziekgeschiedenis, wordt het congres voorbereid dat in maart in Zwolle zal plaatsvinden.

Verder is de Vereniging betrokken bij het seminarie 'Muziek en Theorie' van het Vlaamse Orpheus Instituut, dat dit najaar van start is gegaan. De werkzaamheden aan onze website - die al lang waren voorgenomen - zijn nu begonnen. Wij

zullen de website op het congres in Zwolle presenteren. Op dit congres zal tevens bekend worden gemaakt welke voorstellen gehonoreerd zijn in verband met de Mart. J. Lürsenprijs voor artikelen op het gebied van de muziektheorie en analyse. Omdat het congres relatief laat in het jaar plaatsvindt, is de deadline voor de voorstellen verschoven naar 15 januari a.s. Ten slotte willen wij de aandacht vestigen op de vijfde European Music Analysis Conference (EuroMAC), die van 4 tot 7 april wordt gehouden aan de universiteit van Bristol.

Dit is een tijd van grote veranderingen in het hoger muziekonderwijs, waar de meesten van ons werkzaam zijn. Die veranderingen hebben onder andere tot doel het denken over kunst vanuit de praktijk te stimuleren, en mogelijkheden te scheppen voor docenten om substantiële bijdragen te leveren aan de ontwikkeling van hun vak. De instelling van lectoraten en kenniskringen aan o.m. de kunsthogescholen, en de nieuwe samenwerkingsverbanden tussen dergelijke scholen en universiteiten wijzen op een tendens om de overdracht van kennis en praktische vaardigheden te paren aan het verrichten van toegepast onderzoek. Voor de muziektheorie liggen hier interessante mogelijkheden. Een vakvereniging als de onze herbergt de expertise die nodig is om zulke algemene doelstellingen in praktische initiatieven om te zetten. De vereniging heeft de muziektheorie in de afgelopen jaren met haar congressen, symposia en seminars op de kaart weten te zetten. Nu is het zaak, onze activiteiten af te stemmen op de ontwikkelingen in het onderwijsveld.

Wij wensen alle leden in het nieuwe jaar veel geluk en inspiratie toe.

Namens het bestuur
Michiel Schuijjer

Congres VvM – KVNMM

*Vereniging voor Muziektheorie – Vierde Congres
Koninklijke Vereniging voor Nederlandse
Muziekgeschiedenis – Voorjaarsbijeenkomst 2002*

In 2002 zullen het jaarlijkse congres van de VvM en de voorjaarsbijeenkomst van de KVNMM met elkaar worden gecombineerd. Afvaardigingen van de Werkgemeenschap Docenten Muziekgeschiedenis van de KVNMM en de evenementencommissie van de VvM werken op dit moment aan de organisatie van het evenement, dat ‘polyfonie’ als thema heeft. De bijdragen zullen gericht zijn op de betekenis van dit begrip voor de compositie- en uitvoeringspraktijken van uiteenlopende historische periodes, en voor de daarmee verbonden muziekpedagogische conventies. Tijdens het congres zullen twee keynote-sprekers optreden: de muziektheoreticus en koorleider Peter Schubert (McGill University, Montreal), o.m. auteur van het boek *Modal Counterpoint, Renaissance Style* (1999), en de musicoloog en programmamaker Erik Christensen (Kopenhagen), o.m. auteur van *The Musical Timespace: A Theory of Music Listening* (1996).

Informatie:

Theo Goedhart
Evenementencommissie VvM
Koninklijk Conservatorium
Juliana van Stolberglaan 1
2595 CA Den Haag
telefoon: +31 (0)70 – 381 42 51, toestel 190
e-mail: boncoeur@koncon.nl

PROGRAMMA :

*15 & 16 maart 2002 – conservatorium Zwolle
Thema: Polyfonie*

VRIJDAG 15 MAART 2002

- 09u30 ontvangst/inchecken
- 10u00-12u30 openingssessie
Centrale compositie: J. Ockeghem -
Missa Caput (sprekers: Jaap van
Benthem en Dirk Snellings m.m.v. de
Capilla Flamenca)
Discussie en forum
- 12u30 concert Capilla Flamenca : J. Ockeghem:
Missa Caput
- 13u30 lunch
- 14u30-16u00 keynote-spreker 1:
Erik Christensen (Kopenhagen)
“Multi-layered composition in the 20th
Century”, over polyfonie in de 20e eeuw
Respondenten John Slangen en Patrick
van Deurzen / discussie
- 16u00 pauze
- 16u30-17u15 Voordracht Louis Grijp:
Het Maastrichts Liedboek, polyfonie in de
16e eeuw
- 17u15-18u00 Voordracht Stephan Weijtjens,
polyfonie in de 1e helft van de 20e eeuw
- 18u00 borrel
- 18u30 diner

ZATERDAG 16 MAART 2002

09u30-11u00 jaarvergadering KNVM

10u00-11u00 jaarvergadering VvM

11u00 pauze

11u30-12u15 Voordracht Willem Brons,
over polyfonie in de Klassieke en
Romantische tijd

12u15-13u00 Voordracht Diderik Wagenaar,
over polyfonie in de 20^e eeuw

13u00 lunch

14u00-15u30 keynote-spreker 2:
Peter Schubert (Toronto); over contrapunt
in de barok in relatie tot de praktijk
Respondenten: Paul Scheepers en
docenten van het Gents conservatorium
discussie

15u30 pauze

16u00-17u00 slotsessie:
inhoudelijke evaluatie, vooruitblik

e-maildiscussielijst

Indien u bij uw aanmelding als VvM-lid nog geen internetaansluiting en e-mailadres had, maar alsnog in bezit daarvan bent gekomen, dan verzoeken wij u vriendelijk uw e-mailadres onverwijld aan ons te door te geven (per e-mail aan: vvm@cva.ahk.nl). U wordt dan geabonneerd op de e-maildiscussielijst van de VvM en zult spoedig van de lijstmoderator een bericht ontvangen over de gang van zaken betreffende de discussielijst.

EuroMAC 5

Zoals in de vorige Nieuwbrief al werd aangekondigd, vindt op 4 tot en met 7 april 2002 aan de universiteit van Bristol de vijfde European Music Analysis Conference (EuroMAC) plaats. Volgende onderwerpen komen er aan bod:
Performance studies

Conductors' analyses

Structural analysis of the score & cognitive analysis of listening

The principal theoretical and analytical traditions & interpretation

Eastern Europe: theory and analysis

Analysis as a tool of historical research & historical research as a tool of analysis

Oral traditions

Analysis and the new technologies

Het definitieve programma zal in januari 2002 bekend worden gemaakt op de website van de Society for Music Analysis (www.sma.ac.uk).

Het programma-comité bestaat uit: Jean-Michel Bardez (Frankrijk), Mario Baroni (Italië), Jean-Pierre Bartoli (Frankrijk), Dirk Cornelis (België/Nederland), Jonathan Cross (Engeland), Rossana Dalmonte (Italië), Karl-Arne Ericsson (Zweden), Carles Guinovart (Spanje), Ludwig Holtmeier (Duitsland), Nick Marston (Engeland), Nicolas Meeùs (België), Nikos Papadimitriou (Griekenland). Deze personen vertegenwoordigen de verenigingen voor muziektheorie en –analyse van de genoemde landen.

Contact:

Jonathan Cross, Conference Director
Department of Music
University of Bristol
Victoria Rooms
Queens Road
Bristol BS8 1SA, Engeland
e-mail: J.G.E.Cross@bris.ac.uk

Mart. J. Lürsenprijs

Reeds enkele voorstellen belandden in de postbus van de vereniging, maar het bestuur besliste om de uiterste datum voor het indienen van de voorstellen te verlengen tot 15 januari 2002. Hieronder vindt u (nogmaals) de oproep. Mogen wij aan u allen vragen deze oproep aan conservatoria en universiteiten te verspreiden, zodat dit initiatief een nog groter doelpubliek kan bereiken !

Oproep voor voorstellen Mart. J. Lürsenprijs

De Commissie Mart. J. Lürsenprijs roept auteurs onder 40 jaar op voorstellen in te sturen voor artikelen op het gebied van de muziektheorie en/of muziekanalyse. Op basis van de ingezonden voorstellen selecteert de commissie diegenen die zij uitnodigt een artikel te schrijven dat in aanmerking komt voor mededinging naar de Mart. J. Lürsenprijs. Het artikel dat uit de competitie als beste naar voren komt zal worden bekroond met de Mart. J. Lürsenprijs, groot 1350 Euro (3000 Fl ; 55.000 Bfr). Dit artikel zal naderhand worden gepubliceerd in het *Tijdschrift voor Muziektheorie*. De Mart. J. Lürsenprijs wordt ten hoogste eens per twee jaar uitgereikt. De winnaar wordt tijdens het jaarlijkse congres van de VvM bekendgemaakt.

Richtlijnen voorstellen

Een voorstel omvat een formulering van de probleemstelling en een globale weergave van de opzet en de inhoud van het te schrijven artikel. De auteur dient voorts in een korte verantwoording het door hem of haar te schrijven artikel in het muziektheoretische discours te positioneren.

Tenslotte moet het voorstel een overzicht van het primaire en secundaire bronnenmateriaal voor het te schrijven artikel bevatten.

Een voorstel moet in digitale vorm en in viervoud gedrukt worden gestuurd naar het secretariaat van de Vereniging voor Muziektheorie, maximaal aantal woorden: 1500. De naam van de auteur mag in het voorstel niet worden vermeld. De auteur sluit zijn of haar persoonlijke gegevens (naam, werkgever, adres, telefoon en/of faxnummer, e-mailadres) op een apart vel bij.

Tijdpad

De uiterste inzenddatum voor voorstellen is 15 januari 2002. In februari 2002 worden de geselecteerde auteurs bekendgemaakt. De uiterste inzenddatum voor de artikelen is 21 november 2002. In februari 2003 wordt de winnaar bekendgemaakt.

Criteria en voorwaarden artikel

Het bekroonde werkstuk moet voortreffelijk zijn van inhoud en vorm. Het moet gelijkwaardig zijn aan de artikelen die verschijnen in de internationaal erkende tijdschriften op het gebied van de muziektheorie en de muziekwetenschap. De voornaamste punten van beoordeling zijn:

originaliteit, diepgang, opbouw, taalgebruik, de omgang met bronnen, het gebruik van eventuele (voet)noten, de keuze, verwerking en presentatie van de eventuele afbeeldingen.

De taal waarin het bekroonde werkstuk is gesteld is Nederlands, Duits of Engels.

De totale omvang van het bekroonde werkstuk bedraagt niet minder dan 4000 en niet meer dan 10.000 woorden en is niet eerder gepubliceerd.

De auteur is Nederlandstalig of woont en/of werkt in Nederland of Vlaanderen en is niet ouder dan 40 jaar (geboren in 1962 of later).

Het volledige Reglement Mart. J. Lürsenprijs kan worden opgevraagd bij de VvM.

Voorgeschiedenis

In 1983 werd de Mart. J. Lürsenstichting opgericht. Deze stichting had tot doel jaarlijks een prijs, in de vorm van een geldbedrag, toe te kennen aan iemand met grote begaafdheid op het gebied van de muziektheorie. De Mart. J. Lürsenprijs werd altijd uitgereikt aan studenten muziektheorie op grond van ingestuurde scripties. De prijs werd gefinancierd uit een legaat van de muziektheoreticus Mart. J. Lürsen en uit de royalties van diens publicaties. De Mart. J. Lürsenstichting is vorig jaar ontbonden. Het legaat wordt nu beheerd door het bestuur van de Vereniging voor Muziektheorie, dat in samenspraak met de bestuursleden van de voormalige Mart. J. Lürsenstichting en de redactie van *TvM* de nieuwe opzet voor de prijs heeft ontworpen.

Samenstelling commissie Mart. J. Lürsenprijs

Daan Manneke (voormalige Mart. J. Lürsenstichting)

Barbara Bleij (TvM)

Ineke Kien-Vermaas (VvM)

Dirk Cornelis (VvM)

Ed Spanjaard

Adres secretariaat VvM

Postbus 78022

1070 LP Amsterdam

Nederland

Tel/fax +31 (0)20 663 20 73

e-mail vvm@cva.ahk.nl

Seminaries van het Orpheus Instituut

Het Orpheus Instituut organiseert posthogeschoolvorming voor de sector muziek in Vlaanderen. Dit instituut biedt een forum waar jonge getalenteerde musici, na hun studie aan een conservatorium of muziekhogeschool, de kans krijgen om onder begeleiding van vooraanstaande mentoren een eigen artistiek studiedossier uit te werken en zich aldus als mens en als kunstenaar verder te ontplooiën. Naast het onderwijs voor de eigen studenten in hun individuele studiedossiers, organiseert het instituut verschillende seminaries, lezingen en workshops met eminente gastdocenten. Deze seminaries zijn toegankelijk voor alle geïnteresseerden: studenten en leerkrachten aan de conservatoria of muziekhogescholen, studenten en docenten muziekwetenschappen, uitvoerende musici ...

Alle lezingen gaan door in het gebouw van het instituut, gelegen aan de Korte Meer 12 in het oude centrum van Gent.

1. *Muziek en Theorie*

Het Orpheus Instituut organiseert, in samenwerking met de Vereniging voor Muziektheorie, een lezingenreeks rond muziektheorie. Dit academiejaar staat de klassiek-romantische tonaliteit centraal. Gastdocenten: Michiel Schuijjer, Paul Scheepers, Carl Schachter, Ludwig Holtmeier, Lydia Goehr, Henk Borgdorff.

2. *Muziek en Architectuur*

Zijn muziek en architectuur in feite vergelijkbaar met elkaar? Zijn beide disciplines in staat om tot een zekere symbiose te komen? Deze vraagstelling gebeurt enerzijds aan de hand van een aantal visies en commentaren van architecten op hun eigen kunst en op de muziek, en anderzijds aan de hand van een aantal voorbeelden uit de muziekwereld, waar componisten zich laten inspireren door de architectuur. Gastdocenten: Yves Knockaert, Christoph Metzger, Sven Sterken, Jacques De Visscher, Stefan Drees, Piet Pauwels

3. *Opera en Muziektheater*

Opera als het zetten van muziek op een verhaal in librettovorm, de zogenaamde literatuuropera, is slechts één van de vele mogelijkheden, waarover de componist vandaag beschikt. Opera bestaat ook in

de vele vormen van muziektheater, waarbij andere vormen van het samengaan van tekst/taal en muziek aan bod komen. Opera bestaat ook als onderdeel van totaalkunst, waarbij video, multimedia en de rol van de regisseur aan belang winnen ten opzichte van de componist. Opera is altijd een wereld vol conventies en eigen regels geweest, wat kunnen die conventies zijn in de 21ste eeuw? Gastdocenten: Yves Knockaert, Tom Johnson, André Laporte, Louis Andriessen, Steve Reich en Beryl Korot

4. *Anner Bylsma*

Vertrekkend van de praktijk / de materie (de klank) zal Anner Bylsma getuigenis afleggen van zijn eigen inzichten, zijn creativiteit en artistieke: hoe gaat hij om met bronnen, partituren en tradities, met muziek tout court; wat is zijn kijk op de rol van de uitvoerder en op de verhouding tussen componist en uitvoerder?

5. *Data*

(opgelet: de lezing van Lydia Goehr is verplaatst naar een latere datum, in haar plaats zal Henk Borgdorff zijn eerste seminariedag geven; voor meer details zie hieronder)

Januari 2002

Ma 14: seminarie ANNER BYLSMA: *Bevrijding van de strijkerscultuur* (13u tot 15u30 en 16u30 tot 19u)

Di 15: Opera en muziektheater: TOM JOHNSON: *Opera as I hear it* (14u tot 17u)

Ma 21 - Di 22: Muziek en Theorie: LUDWIG HOLTMEIER: *Function Theory. History and Praxis of Harmonic Analysis* (10u30 tot 13u en 14u tot 16u30)

Ma 28: Muziek en architectuur: SVEN STERKEN: *Op zoek naar het 'Gesamtkunstwerk' van de 20ste eeuw: Iannis Xenakis, architect, ingenieur en componist* (14u tot 17u)

Februari 2002

Ma 4: Muziek en architectuur: JACQUES DE VISSCHER: *Beleefde ruimte en beleefde tijd: een existentieel huwelijk* (14u tot 17u)

Ma 18: seminarie ANNER BYLSMA: *Bevrijding van de strijkerscultuur* (13u tot 15u30 en 16u30 tot 19u)

Ma 25: Muziek en Theorie: HENK BORGDORFF
Tussen belangeloos spel en verbeven openbaring.
Thema's van de klassiek-romantische muziekestetiek
(deel 1) (10u30 tot 13u en 14u tot 16u30)

Maart 2002

Ma 4: Muziek en architectuur: STEFAN DREES
Luigi Nono's "A Carlo Scarpa, architecto, ai suoi
infiniti possibili": een case study over de relatie muziek
en architectuur? (14u tot 17u)

Ma 11: seminarie ANNER BYLSMA: *Bevrijding van*
de strijkerscultuur (13u tot 15u30 en 16u30 tot 19u)

Ma 18 – Di 19: Muziek en Theorie: LYDIA
GOEHR *The Work-concept Reconsidered* (10u30
tot 13u en 14u tot 16u30)

Ma 25: Muziek en architectuur: PIET PAUWELS
Harmonie en ritme: de muzikale metafoor in het
architectuurdiscours (14u tot 17u)

Di 26: Opera en muziektheater: ANDRE
LAPORTE *"Het slot", een opera over de opera* (14u
tot 17u)

April 2002

Ma 15: seminarie ANNER BYLSMA: *Bevrijding van*
de strijkerscultuur (13u tot 15u30 en 16u30 tot 19u)

Di 16: Opera en muziektheater: LOUIS
ANDRIESEN *Writing to Vermeer* (14u tot 17u)

Ma 22: Muziek en Theorie: HENK BORGDORFF
Tussen belangeloos spel en verbeven openbaring.
Thema's van de klassiek-romantische muziekestetiek
(deel 2) (10u30 tot 13u en 14u tot 16u30)

Juni 2002

Vr 14: Opera en muziektheater: STEVE REICH &
BERYL KOROT *Three Tales* (12u tot 15u)

6. Contact

Alle inlichtingen en inschrijvingen:

Orpheus Instituut, Korte Meer 12, B9000 Gent,
België

T +32 (0)9.330.40.81

F +32 (0)9.330.40.82

info@orpheusinstituut.be

www.orpheusinstituut.be

Congres Gesellschaft für Musiktheorie, Dresden

Van 12 tot 14 oktober jongstleden werd in Dresden, aan de Musikhochschule 'Carl Maria von Weber', het eerste congres van de verleden jaar opgerichte Deutsche Gesellschaft für Musiktheorie gehouden, onder de titel 'Musiktheorie zwischen Historie und Systematik'. Voor dit congres had zich een groot aantal sprekers uit binnen- en buitenland aangemeld. Zo groot, dat de organisatoren tot selecteren genoodzaakt waren. Uiteindelijk zijn 36 voorstellen geaccepteerd, die de organisatoren over negen thematische sessies hebben weten te verdelen. De bijdragen van vijf geïnviteerde sprekers over het hoofdthema – de spanning tussen de van oudsher systematiserende aanpak en de historische bepaaldheid van het vak muziektheorie – compleeteerden het programma.

Onder de laatstgenoemde bijdragen was er een, die ook naderhand tussen de bedrijven door druk besproken werd: Clemens Kühns pleidooi voor het geïntegreerd doceren van de diverse disciplines die onder de noemer van de muziektheorie vallen om zo dichterbij te komen tot de levende muziek, kon in het algemeen op veel bijval rekenen. Opvallend genoeg waren de reacties van enkele buitenlandse deelnemers hier wat terughoudender. De vraag is natuurlijk, of een dergelijke benadering – hoe creatief en aantrekkelijk die ook zijn mag – niet enigszins ten koste gaat van de gerichte training die muziekstudenten krijgen; en of een geduchte training op onderdelen van de muziektheorie de ervaring van hun samenhang uiteindelijk in de weg staat, of juist verdiept.

Evenals in Nederland en België, heeft de muziektheorie in Duitsland lange tijd haar niche uitsluitend gehad in de ambachtelijke sector van het muziekonderwijs. En net als in onze contreien was het discours versnipperd, wat de profilering van de Duitse muziektheorie ernstig belemmerd heeft. Aan veel instituten was theorie gereduceerd tot 'Tonsatz' - de overdracht van regels voor het schrijven van harmonie en contrapunt - en analyse tot de identificatie van

akkoorden volgens de op Riemann teruggaande functieleer. Ludwig Holtmeier - muziektheoreticus in Dresden, organisator van het congres en bestuurslid van de nieuwe vereniging - weet in zijn opzienbarende openingstoespraak het ontbreken van een intellectueel discours in de naoorlogse Duitse muziektheorie aan de opkomst en machtsovername van het nationaal-socialisme in de jaren dertig van de vorige eeuw. Want voor die tijd was er van zo'n discours wel degelijk sprake. Baanbrekende geschriften van theoretici als Schenker en Kurth vonden volgens Holtmeier in Duitsland aanvankelijk een veel bredere weerklank dan men nu denkt. En harmonieleerboeken als die van Rudolf Louis en Ludwig Thuille, Georg Capellen en Bruno Weigl beperkten zich niet tot muziek van het verleden, maar reflecteerden ook over het eigentijds repertoire.

Hoe groot en destructief de invloed van het nationaal-socialisme op de Duitse muziektheorie is geweest, illustreerde Holtmeier onder meer met de uitgavegeschiedenis van Wilhelm Malers *Beitrag zur Harmonielehre*. Was dit bij zijn verschijnen in 1931 nog een vooruitstrevende harmonieleer met veel muziekvoorbeelden – ook uit het moderne repertoire - bij zijn tweede uitgave in 1941 werd het gereduceerd tot een werkboek aan de hand van een collectie volksliederen. Na de Tweede oorlog heeft de Duitse muziektheorie de draad van haar rijke verleden niet goed meer kunnen oppakken.

Tegen deze achtergrond was het onderhavige congres van groot historisch belang. Of dit het begin is van een herleving van de Duitse muziektheorie als wetenschappelijke discipline is nog moeilijk te zeggen, maar het heeft in elk geval duidelijk gemaakt hoe groot en veelzijdig thans het potentieel op dit gebied is; een resultaat waarmee de organisatoren zeer tevreden mogen zijn. In het najaar van 2002 krijgt het congres een vervolg in München. Dan is het thema: "Musiktheorie: Begriff und Praxis". Het bestuur van de GMTh heeft zich voorgenomen vóór die tijd de proceedings van Dresden te publiceren.

Michiel Schuijjer

Nieuwe solfègebundels

Solfègebundels zijn er volop, maar muzikaal interessante solfègebundels liggen niet voor het oprapen. Voor het Koninklijk Conservatorium te Den Haag was dit aanleiding om twee nieuwe series op de markt te brengen: "Sight-singing Exercises" en "Rhythm Exercises". Beide series bevatten opgaven voor zowel het klassieke als het jazz-repertoire.

De bundels zijn voor een belangrijk deel geschreven door docenten die aan het Koninklijk Conservatorium verbonden zijn of waren. Voor het klassieke repertoire tekenden o.a. Bernard Renooij, Henk Doremans, Paul Scheepers, Martijn Hooning, Wim Bredenhorst, Ineke Kien-Vermaas en Arie Boers; voor het jazz-repertoire o.a. Barbara Bleij, Patrick Schenkus, Stefaan Debevere en Erik Gieben.

De eerste drie bundels zijn eind november verschenen. De eerste bundel bevat 130 melodische opgaven van Henk Doremans, de tweede 121 opgaven van Bernard Renooij, de derde 133 opgaven van Paul Scheepers. De derde bundel bevat ook een aantal études voor intervallen, akkoorden en akkoordprogressies, kwintvalsequenzen en leidtonen.

De bundels zijn verkrijgbaar via uitgeverij Ascolta te Houten (Postbus 162, 3990 DD Houten, e-mail info@ascolta.nl). De prijs is NLG 17,50 (dat is 7,94 €).

Lezing Bonnie Blackburn 13 februari 2002

Op woensdag 13 februari 2002 is Bonnie Blackburn (Oxford, Wolfson College) te gast aan de afdeling Musicologie van de Katholieke Universiteit Leuven. Om 19 uur geeft zij in lokaal 01.28 van het Monseigneur Sencie Instituut, Erasmusplein 2 (gelegen tussen de Faculteit Letteren en de Universiteitsbibliotheek) een lezing rond het thema *Canonic Conundrums and Significant Signs: Petrucci, his Editor, and the Singers*.

When Petrucci began printing polyphonic music in 1501, he was convinced that there was a market for easily portable and relatively inexpensive books of music. But what purchasers did he have in mind? A study of the compositions containing canons has revealed that his buyers must have been non-professional singers, because the music has been edited to fit their needs. Whereas professionals normally had no need of resolutions, Petrucci (or his editor, Petrus Castellanus) realized that amateurs would require more help. This notion did not occur to him immediately: the first three anthologies, containing several enigmatic canons, have no resolutions; singers were expected to be able to cope with inversion, retrograde, transposition, diminution, augmentation, ostinato, and mensuration canons. Only beginning with the first volume of Josquin's masses in 1502 did Petrucci regularly give resolutions of many canons, while still including the original form. After 1505 he frequently gave only a resolution, not always labelled as such, and not always correctly resolved. In many cases we can recover the original enigmatic inscription or notation from manuscript sources, but some appear to be lost altogether. If printing polyphonic music in 1501 was a new enterprise, so was editing music. In addition to resolving canons, Petrus Castellanus altered mensuration signs in a way that shows that he agreed with Gaffurius and Tinctoris on the nature of the mensural system. I have discovered that his change of one particular sign, for sesquialtera, has significant implications for attributions of anonymous works and the filiation of sources. In both these aspects, the work of Petrucci's editor has important lessons for today's editors of early music, who pay too little attention to the original notation.

[Bonnie Blackburn promoveerde in 1970 aan de University of Chicago met een dissertatie over *The Lupus Problem*. Naast talrijke boeken en artikels over diverse aspecten van de muziek uit de vijftiende en zestiende eeuw, is zij vooral ook bekend vanwege de uitgave (in samenwerking met Edward Lowinsky en Clement Miller) van *A Correspondence of Renaissance Musicians*, Oxford 1991. Dit lijvige boek bevat de briefwisseling – voorzien van vertaling en commentaar – tussen muziektheoretici uit

de eerste helft van het Cinquecento (Giovanni Spataro, Pietro Aaron, Giovanni Del Lago, Giovanni Maria Lanfranco e.a.).]

Inschrijven voor deze lezing is niet noodzakelijk. Voor verdere informatie kan u contact opnemen met: Dr. Katelijne Schiltz, Katholieke Universiteit Leuven, Faculteit Letteren, Departement Musicologie
Blijde Inkomststraat 21, B-3000 Leuven
0032-(0)16-32.49.03 (tel.)
0032-(0)16-32.48.72 (fax)
katelijne.schiltz@arts.kuleuven.ac.be

De nieuwe tarieven

Met de overgang naar de euro worden de tarieven voor het lidmaatschap van de VvM, al dan niet in combinatie met een abonnement op TvM, nu als volgt:

Individueel lidmaatschap/abonnement
- normaal lidmaatschap VvM: € 37,33 per jaar (was f 80 / Bfr 1465)
- gereduceerd lidmaatschap VvM: € 18,67 per jaar (was f 40 / Bfr 735)
- los abonnement TvM: € 28,00 per jaar (was f 60 / Bfr 1100)
- combinatie normaal lid maatschap VvM - abonnement TvM: € 56,00 per jaar (was f 120 / Bfr 2200)
- combinatie gereduceerd lidmaatschap VvM - abonnement TvM: € 37,33 per jaar (was f 80 / Bfr 1465)

De geringe verhoging heeft te maken met het feit dat voor het Tijdschrift de europrijs al enige jaren op € 28 vaststond en wij de andere tarieven hierop moesten afstemmen.

Instituutslidmaatschap
- normaal instituutslidmaatschap: € 115 per jaar (was f 250 / Bfr 4575)
- bijzonder instituutslidmaatschap: € 365 per jaar (was f 800 / Bfr 14645)

Dirk Cornelis, Clemens Kemme

Redactie: Frank Agsteribbe Vereniging voor Muziektheorie Postbus 78022 1070 LP Amsterdam tel/fax: (+31) (0)20/663 20 73
e-mail: vvm@cva.ahk.nl rekening Nederland: Postbank 8110910 rekening België: KBC 443-8668331-32
bijdragen liefst elektronisch versturen naar het adres van de Vereniging, of rechtstreeks naar fagsteribbe@online.be